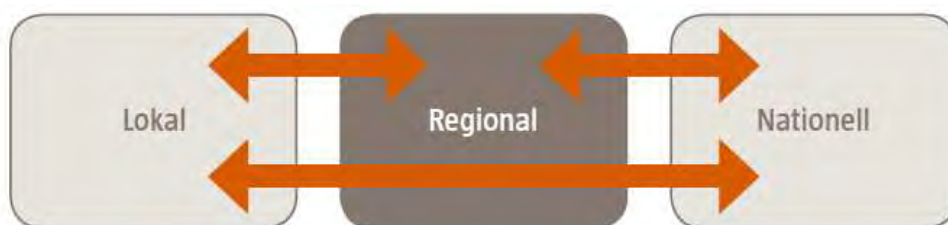

Nationella riktlinjer för samverkan i Raket

Regional nivå

Datum: 201-05-29
Publ. nr. MSB 420
MSB:s kontakt:
Enheten för system och tjänster
Tel vxl 0771-240 240

Innehållsförteckning

1 Inledning	4
1.1 Syfte	4
1.2 Förvaltning och revideringsrutin.....	4
2 Utbildning och övning	5
3 Larmkedjan och TiB-funktionen	6
4 Ledning och samverkan på regional nivå	7
5 Samverkan med Sveriges Radio (SR).....	8
6 Talgrupper för ledning och samverkan	9
6.1 Talgrupp LednTib	9
6.1.1 Allmänt.....	9
5.1.2 Programmering av samverkanstalgruppen LednTiB	9
6.2 Talgrupp LednOmr	9
6.2.1 Allmänt.....	9
6.2.2 Programmering.....	9
6.3 Talgrupp LednLän	9
6.3.1 Allmänt.....	9
6.3.2 Programmering.....	9
6.4 Talgrupp LednAlla	10
5.4.1 Allmänt.....	10
6.4.2 Programmering.....	10
6.5 Talgrupp Natmöte 1–3.....	10
6.5.1 Allmänt.....	10
6.6 Talgrupp Myndmöte 1–5	10
6.6.1 Allmänt.....	10
6.7 Talgrupp Länmöte 1–9.....	10
6.7.1 Allmänt.....	10
6.8 Talgrupp KÖS 1–5.....	11
6.8.1 Allmänt.....	11
6.8.2 Programmering.....	11
6.9 Talgrupp Alla 1–5.....	11
6.9.1 Allmänt.....	11
6.9.2 Programmering.....	11
6.10 Länktalgrupper	11
7 Definitioner.....	12
7.1 Olika typer av ledning	12
Samverkansledning.....	12
Ledning	12
Samverkan och utförande	12

7.2 Samverkansformer	12
Planerad samverkan	12
Rutinmässig samverkan	13
Spontan samverkan	13
8 Programmeringsunderlag och nummersättning	14

1 Inledning

I Sverige ligger ansvaret för strategisk samverkan och operativa åtgärder av nationell karaktär på myndighetsnivå. Vid svåra kriser med sektorsövergripande konsekvenser ska både den strategiska och den operativa verksamheten samordnas mellan berörda aktörer.

Myndigheter med särskilt ansvar för krisberedskap har av regeringen ålagts att ha grundläggande beredskap och förmåga att snabbt och effektivt agera och vid en krissituation och via Rakelsystemet samverka.

Dessa myndigheter och särskilt viktiga aktörer i krisberedskapssystemet har genom detta dokument enats om former för ett gemensamt arbetssätt i Rakelsystemet.

En förutsättning för att Sverige ska kunna upprätthålla en förmåga att motstå allvarliga störningar är att Rakelsystemet används i det dagliga arbetet och för de ordinarie arbetssätten. Genom att organisationerna använder Rakel i den dagliga verksamheten säkerställs att kommunikationen mellan olika nivåer fungerar och att Rakelsystemet även fungerar vid en kris.

”Nationella riktlinjer för samverkan i Rakel” är ett övergripande styrdokument som utifrån ett lokalt, regionalt och nationellt behov beskriver hur samverkan ska ske med stöd av Rakelsystemet och dess talgrupper. Talgrupper kan beskrivas som gemensamma motorvägar vilka kan användas för kommunikation och informationsdelning, både inom en organisation och mellan olika organisationer.

I denna bilaga till riktlinjerna presenteras ett antal talgrupper för ledning och samverkan på regional nivå samt hur dessa är tänkta att användas. Det finns även riktlinjer för talgrupper som är tillgängliga för användare på regional- och nationell nivå samt för Rakelanvändare inom respektive Rakelzon. Utöver detta finns också talgrupper som är tillgängliga för en begränsad användarkrets utifrån en specifik verksamhetskaraktär tex blåljusorganisationerna.

1.1 Syfte

Bilagan ska underlätta för organisationer på regional nivå att planera för införandet och användandet av Rakel. Den ska också visa på och ligga till grund för vilka talgrupper som ska användas för ledning och samverkan på regional nivå.

1.2 Förvaltning och revideringsrutin

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) är ansvarig för förvaltning och revidering av dokumentet Nationella riktlinjer för samverkan inom Rakel. Detta dokument revideras årligen enligt en fastställd revideringsrutin. Revideringsrutinen finns att läsa på MSB:s webbplats (www.msb.se).

2 Utbildning och övning

Utbildning och övning ska utgöra en naturlig del i verksamheten för alla aktörer med ansvar inom samhällsskydd och beredskap. Tvärsektoriella övningar är viktiga där olika samhällssektorer medverkar för att öka den gemensamma förmågan vid olyckor och kriser på lokal, regional och nationell nivå. Ansvarsprincipen innebär även ansvar för samverkan och regelbundna samverkansövningar. Lika viktigt är att öva den grundläggande förmågan inom egen organisation.

3 Larmkedjan och TiB-funktionen

Larm från den nationella nivån kan komma två vägar – antingen från SOS Alarm AB enligt avtal för krisberedskapssystemet eller via den myndighet som har skyldighet att larma övriga i krisberedskapssystemet som då informerar SOS Alarm AB om att alarmering genomförts.

SOS Alarm AB har vanligtvis uppdraget att larma TiB-funktioner. Detta sker antingen genom en förutbestämd händelse eller på initiativ av annan myndighet eller organisation.

Utalarmeringen ska exempelvis innehålla information om händelsens art, omfattning, prognos och vidare uppföljning samt vilka talgrupper som ska användas för ledning och samverkan.

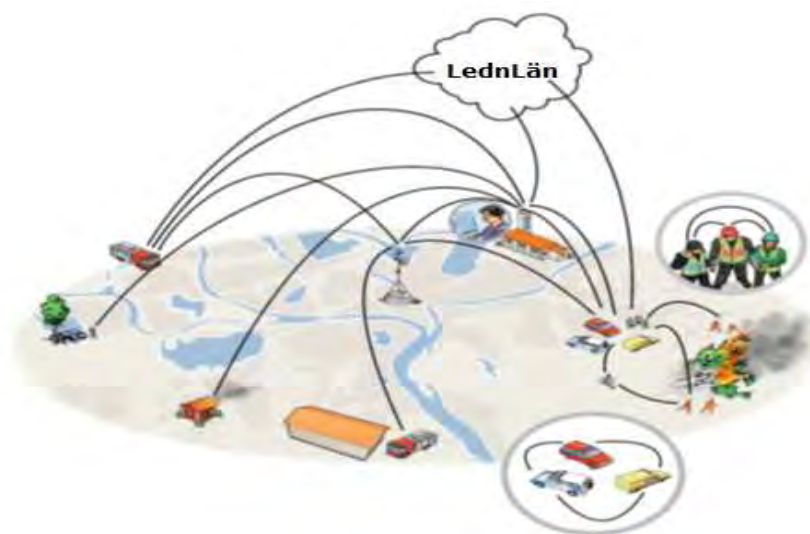
I de fall Rakel används för utalarmering skickas information i Rakelmobilen med SDS eller som kompletterande uppgifter till muntlig information.

Utalarmering eller information om en händelse kan även lämnas till regional nivå genom talgruppen avsedd för nationell TiB-information. I den talgruppen lämnas informationen enbart med textmeddelande (SDS).

Rekommendationen för Rakelmobiler på länsstyrelsernas och andra myndigheters ledningsplatser är att de funktionsnummersätts med noll noll (00) i slutsiffror för en stationär Rakelmobil station vid en ledningsplats, noll, ett (01) för en bärbar Rakelmobil vid en ledningsplats och åtta, åtta (88) för tjänsteman i beredskap. Detta berör framförallt myndigheter och länsstyrelser samt kommunala tjänstemän i beredskap. Den här nummersättningen rekommenderas även för andra organisationer som har tjänsteman i beredskap.

4 Ledning och samverkan på regional nivå

En händelse som berör mer än en kommun kan komma att ledas av länsstyrelsen. Detta ställer krav på att fördefinierade talgrupper för samverkan finns. Det är därför nödvändigt att de inblandade aktörerna (länsstyrelsen och de regionala aktörerna) har genomfört en samverkansanalys inför eventuella kriser. Samverkansanalysen ska innehålla regionala rutiner för talgruppsanvändning vid en kris. Analysen gör att sambandsplaneringen när krisen väl inträffat förenklas och kan inriktas på omfallsplanering och eventuell sektorsindelning av sambandet.

Exempel: "Höga flöden". Ett område i Sverige har drabbats av höga vattenflöden. Flera aktörer behöver i detta skede dela information och skapa en gemensam lägesbild. Initialt hanteras händelsen i talgruppen Zzzz LednTib för att därefter övergå till talgruppen Zzzz LednLän.

För samverkansledning kommer Zzzz LednLän att kunna fortsätta användas, men för det praktiska arbetet på plats använder respektive organisation de interna talgrupper som normalt används. Vid behov av samverkan under praktiskt arbete kan KÖS-talgrupper (kommunöverskridande samverkans-talgrupper) eller LänMöte-talgrupper användas. SOS Alarm AB har ansvaret över fördelningen av dessa talgrupper för att förhindra störningar mellan olika samtidigt pågående samverkansaktiviteter.

5 Samverkan med Sveriges Radio (SR)

Den regionala ledningsnivån har ansvaret att lämna information till allmänheten. Detta kan ske genom att involvera Sveriges Radio i regionala ledningsmöten vilka genomförs i talgruppen Zzzz LednAlla.

Myndighetsmeddelanden och varningar till allmänheten

Att kunna varna och vägleda allmänheten vid en kris kan vara avgörande för möjligheterna att skydda människors liv, hälsa och egendom. Det är därför angeläget att varnings- och informationsarbetet präglas av snabbhet och tydlighet. Radio och TV är det grundläggande medlet för att varna och informera allmänheten.

SR:s uppgifter i samverkan

Rakel är den primära ingången till SR:s beredskapsfunktioner. Dessa beredskapsfunktioner har TiB som ingår i larmkedjan genom sändningstillstånd med staten.

Sveriges Radio AB:s trafikredaktioner och sändningsledning har det operativa ansvaret för Viktigt Meddelande till Allmänheten (VMA) och informationsmeddelanden vilka begärs av räddningsledning eller annan behörig och förmedlas till SR via SOS Alarm Sverige AB. Sveriges Radio förmedlar i sin tur informationen till SVT, TV4 samt till vissa kommersiella radiokanaler. Trafikredaktionerna verkar på regional och lokal nivå och rapportera och sänder efter begäran myndighetsmeddelande om störningar i samhällets infrastruktur.

6 Talgrupper för ledning och samverkan

I detta avsnitt redovisas de talgrupper som behövs för att tillgodose det samverkansbehov som identifieras.

6.1 Talgrupp LednTib

6.1.1 Allmänt

Talgruppen Zzzz LednTib ska betraktas som en larmtalgrupp (24 timmar/dygn året runt) inom länet. Talgruppen ger respektive organisation möjlighet att snabbt delge information inom länet och kan användas för veckovisa avstämningar. Talgruppen ska användas initialt vid allvarliga eller extraordinära händelser.

5.1.2 Programmering av samverkanstalgruppen LednTiB

Talgruppen Zzzz LednTib ska vara programmerad endast i länsstyrelsernas, landstingens, polisens, SOS Alarms och räddningstjänstens TiB-Rakelmobiler (organisationsblock 2, 7, 9, 12 och 14). Talgruppen ska vara skannad i Rakelnätet.

Utlarmering sker med krav på kvittens och kompletteras med information via SDS till TiB:s Rakelmobil.

6.2 Talgrupp LednOmr

6.2.1 Allmänt

Talgruppen Zzzz LednOmr kan användas för samverkan mellan ledningsfunktioner och områdesansvariga myndigheter inom ett län.

6.2.2 Programmering

Talgruppen omfattar länsstyrelserna och kommunerna (organisationsblock 14 och 50). Endast organisationsblock under 14 och 50 som är utpekade av länsstyrelsen ska ha talrättigheter. Talgruppen Zzzz LednOmr skannas inte.

6.3 Talgrupp LednLän

6.3.1 Allmänt

Talgruppen Zzzz LednLän används för samverkan mellan ledningsfunktioner på regional och lokal nivå. Vilka aktörer som ingår i talgruppen kan variera mellan olika län. Länsstyrelsen ska i samverkan med andra aktörer inom länet och med hjälp av en samverkansanalys ange vilka som ska ha talrättigheter i talgruppen.

6.3.2 Programmering

Talgruppen Zzzz LednLän omfattar initialt användarorganisationerna polisen, kommunal räddningstjänst, SOS Alarm, landstinget, länsstyrelsen och kommunerna samt motsvarande i angränsande län (organisationsblock 2, 7, 9, 12, 14, och 50). Talgruppen Zzzz LednLän skannas inte.

6.4 Talgrupp LednAlla

5.4.1 Allmänt

Talgruppen Zzzz LednAlla kan användas för samverkan mellan ledningsfunktioner inom en Rakelzon. Talgruppen möjliggör samverkan mellan aktörer med ansvar inom området för samhällsviktig verksamhet. Länsstyrelsen ska i samverkansanalysen planera hur talgruppen ska användas.

6.4.2 Programmering

Talgruppen Zzzz LednAlla omfattar ledningsfunktioner vid samtliga användarorganisationer (inklusive företag) med ansvar för, eller påverkan på länets krishantering och krisberedskap.

Eftersom det är en talgrupp avsedd för ledning ska länets samverkansanalys redovisa vilka funktioner eller organisationsblock inom respektive organisation som ska ha talgruppen programmerad. Talgruppen Zzzz LednAlla ska inte skannas.

Beslutet att använda LednAlla fattas inom ramen för samverkansledning i någon av talgrupperna LednTib eller LednLän.

6.5 Talgrupp Natmöte 1–3

6.5.1 Allmänt

Talgruppen Natmöte kan användas för samverkan mellan aktörer på lokal, regional och nationell nivå, samt för samverkan mellan centrala myndigheter.

SOS Alarm AB hjälper till med anvisning av talgruppen för att förhindra störningar mellan samverkansaktiviteter som pågår parallellt.

6.6 Talgrupp Myndmöte 1–5

6.6.1 Allmänt

Talgruppen Myndmöte kan användas för samverkan mellan myndigheter på nationell och regional nivå samt mellan centrala myndigheter och länsstyrelser.

SOS Alarm AB hjälper till med anvisning av talgruppen för att förhindra störningar mellan samverkansaktiviteter som pågår parallellt.

6.7 Talgrupp Länmöte 1–9

6.7.1 Allmänt

Talgruppen Länmöte kan användas för samverkan mellan aktörer inom ett län och för samverkan mellan lokala aktörer. Behov av informationsdelning mellan inblandade aktörer kan ofta skötas via denna talgrupp, vilken normalt innehåller fler aktörer än de inom kommunöverskridande samverkan (KÖS). Vilka som ska ingå i talgruppen avgörs i samverkan med länsstyrelsen via en regional samverkansanalys.

Beslutet att använda en av talgrupperna i LänMöte fattas inom ramen för samverkansledning i någon av talgrupperna LednTib eller LednLän.

SOS Alarm AB hjälper till med anvisning av talgruppen för att förhindra störningar mellan samtidigt pågående samverkansaktiviteter.

6.8 Talgrupp KÖS 1–5

6.8.1 Allmänt

Kommunöverskridande samverkan, talgruppen Zzzz KÖS kan användas för samverkan mellan operativa funktioner på regional och lokal nivå, till exempel mellan länsstyrelsens och kommunernas olika förvaltningar. I det specialfall då ett antal primärkommuner inom en Rakelzon behöver samverka kan KÖS användas. Talrättigheterna omfattar samtliga primärkommuner samt länsstyrelsen inom den aktuella Rakelzonen.

6.8.2 Programmering

Talgrupperna ska finnas i alla kommunala Rakelmobiler. Vilka funktioner på länsstyrelsen som ska ha tillgång till talgrupperna ska redovisas i länets samverkansanalys.

SOS Alarm AB hjälper till med anvisning av talgruppen för att förhindra störningar mellan samverkansaktiviteter som pågår parallellt.

6.9 Talgrupp Alla 1–5

6.9.1 Allmänt

Talgruppen Zzzz Alla kan användas för spontan samverkan mellan alla Rakelanvändare inom en Rakelzon.

6.9.2 Programmering

Det är endast talgrupperna Alla 1–2 som programmeras in i Rakelmobilerna. Talgrupperna Alla 3–5 finns i nätet för eventuell dynamisk tilldelning från någon KC.

Länets samverkansanalys ska redovisas till de organisationer inom länet som har behov av att ha grannlänens Alla 1–2 programmerade. Talgruppen skannas inte i Rakelnätet.

6.10 Länktalgrupper

På *nationell*, *regional* och *lokal* nivå kan finnas behov att använda länktalgrupper eller i vissa fall dynamiskt tilldelade talgrupper. För att länkning eller dynamisk tilldelning av en användarorganisations talgrupper ska kunna genomföras förutsätts att dessa talgrupper är åtkomliga i de KC-terminaler som ska utföra länkningen eller dynamiska tilldelningen.

Länktalgrupper kan användas i situationer där olika organisationers talgrupper behöver sammanlänkas för att möjliggöra samverkan. Om en användarorganisations talgrupper länkas i en länktalgrupp kan användarna fortsätta använda sina egna talgrupper och samtidigt samverka med andra organisationer utan att byta talgrupp.

Dynamiskt tilldelade talgrupper kan i vissa fall behövas för att lösa samverkan som inte kan hanteras med länktalgrupper eller sådan samverkan som har hög säkerhet och berör få användare. Dynamiskt tilldelade talgrupper bör särskiljas i namnsättning och parametersättning från övriga talgrupper och vara förlagda i särskilda organisationsblock.

7 Definitioner

7.1 Olika typer av ledning

Samverkansledning

Med samverkansledning menas i detta dokument sådan ledning som rör respektive aktörs egen organisation men som sker i samverkan med övriga inblandade aktörers ledningsorganisationer och funktioner.

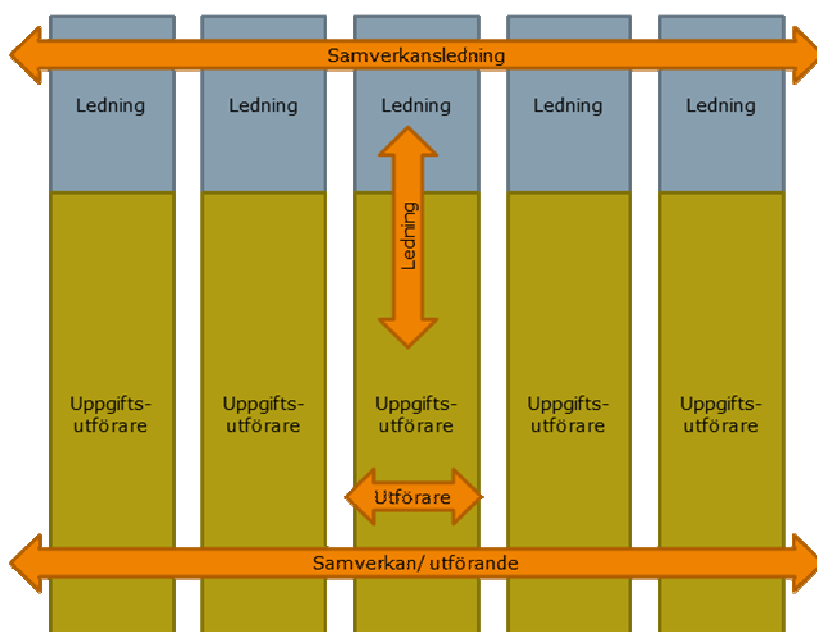
Ledning

Med ledning menas i detta dokument sådan ledning som berör respektive aktörs organisation och enbart sker inom den egna organisationen.

Samverkan och utförande

Med samverkan och utförande menas i detta dokument utförande av arbetsuppgifter i samverkan mellan olika aktörer. Beslutet att utföra arbetsuppgifterna har tagits inom ramen för samverkansledning enligt ovan.

Systematiken kan beskrivas enligt bild:

7.2 Samverkansformer

Planerad samverkan

Med planerad samverkan avses sådan samverkan som i god tid har hunnit planeras med avseende på talgruppsanvändning, ingående funktioner med mera.

Ett exempel på planerad samverkan kan vara gemensamma insatser vid storhelger, skolavslutningar eller olika planerade tillsynsaktiviteter.

Rutinmässig samverkan

Med rutinmässig samverkan menas sådan samverkan som redan innan den startar är definierad avseende vilka de ingående aktörerna är och hur talgruppsanvändningen ska vara. Händelser som omfattas av rutinmässig samverkan är inte möjliga att planera utifrån dess art, tid och omfattning.

Vanliga exempel på rutinmässig samverkan är de händelser som larmas ut av SOS Alarm AB och hanteras av ambulans, räddningstjänst och polis.

Spontan samverkan

Med spontan samverkan menas tillfällig oplanerad samverkan mellan aktörer från olika organisationer.

Exempel på spontan samverkan kan vara vid en hastigt uppkommen miljöhändelse. Då kan en eller flera kommuner, en eller flera länsstyrelser och ofta även nationella aktörer som till exempel Livsmedelsverket eller SMHI behöva samverka.

8 Programmeringsunderlag och nummersättning

Mer information om programmering och nummersättning kommer att publiceras i ett separat dokument på MSB:s webbplats www.msb.se/rakel.